

**Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti Sharq tillari va adabiyoti instituti
Tarjimashunoslik, tilshunoslik va xalqaro jurnalistika oliy maktabi qoshidagi
Tilshunoslik markazining 2025-2026-o‘quv yilidagi faoliyati bo‘yicha
H I S O B O T I**

1. Tilshunoslik markazi faoliyati bilan tanishuv:

2025-yil 4-sentabr kuni 2025-2026-o‘quv yilida Toshkent davlat sharqshunoslik universitetiga qabul qilingan Tarjima nazariyasi va amaliyoti yo‘nalishi (xitoy, fors, dariy, pushtu) yo‘nalishi *1-kurs talabalari* Tilshunoslik markazida tanishuv o‘tkazildi. Tanishuvda Tarjimashunoslik, tilshunoslik va xalqaro jurnalistika oliy maktabining o‘quv, ilmiy, ma‘naviy-ma‘rifiy hamda yo‘shlar bilan ishlash, shuningdek, Xorijiy mamlakatlar bilan hamkorlik faoliyati, talabalar uchun taqdim etiladigan ta‘lim grantlari haqida ma‘lumot berildi, oliy maktabning professor-o‘qituvchilari faoliyati bilan tanishishtildi. Shu bilan bir qatorda, uchrashuv davomida universitet Xotin-qizlar kengashi raisi Sh.Zaynutdinova tomonidan talaba qizlar uchun tashkillashtirilgan shart-sharoitlar hamda to‘garaklar bilan batafsil tanishtirildi.

2. Markaz tomonidan o‘tkazilgan tadbirlar:

1) O‘zbek tiliga davlat tili maqomi berilgan kunining 36 yilligi munosabati bilan Tilshunoslik markazi va Tarjimashunoslik, tilshunoslik va xalqaro jurnalistika oliy maktabi bilan hamkorlikda “Til – madaniyat kaliti” shiori ostida quyidagi tanlovlar o‘tkazildi:

- 1) ilmiy-ommabop maqolalar tanlovi;
- 2) grafik dizayn va qo‘l mehnati asosidagi devoriy gazetalar tanlovi;
- 4) videoroliklar tanlovi.

3. Markaz tomonidan quyidagi seminar-treninglar tashkil etildi:

2025-yil 2-dekabr kuni Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti Ilmiy tadqiqotlar va innovatsiyalar boshqarmasi hamda Tilshunoslik markazi hamkorligida “**Scopus: qidiruv va bibliometrik tahlil**» mavzusida seminar-trening tashkil etildi.

<https://tsuos.uz/uz/tdshuda-scopus-qidiruv-va-bibliometrik-tahlil-mavzusida-seminar-trening/>

TSUOS.UZ

SCOPUS: QIDIRUV VA BIBLIOMETRIK TAHLIL BO'YICHA SEMINAR-TRENING

2-DEKABR
2025

SOAT
15:00 DA

TDSHU, A BLOK,
600 XONA

SHOIRA USMANOVA
FILOLOGIYA FANLARI DOKTORI,
PROFESSOR

NODIR KARIMOV
TARIX FANLARI DOKTORI,
DOTSENT

TASHKILOTCHILAR:

- TDSHU ILMIY TADQIQOTLAR VA INNOVATSIYALAR BOSHQARMASI
- TDSHU TILSHUNOSLIK MARKAZI

4. Doktorant va mustaqil izlanuvchilarning dissertatsiya mavzulari mihokamasi:

10.00.06 – Qiyosiy adabiyotshunoslik, chog‘ishtirma tilshunoslik va tarjimashunoslik, 10.00.11 – Til nazariyasi. Amaliy va kompyuter lingvistikasi ixtisosligiga 1-kursga qabul qilingan tayanch doktorant va mustaqil izlanuvchilarning dissertatsiya mavzulari Tilshunoslik markazi a‘zolari tomonidan muhokama qilindi.

5. Dissertatsiyalar himoyasi:

1) N.Xodjayeva rahbarligida Samarqand davlat chet tillari institusi tayanch doktorati To‘raqulova Dilrabo Chori qizining “O‘zbekcha hikjoyalarning koreyscha tarjimasida muqobilsiz leksikaning ifodalanishi” mavzusidagi 10.00.06 – Qiyosiy adabiyotshunoslik, chog‘ishtirma tilshunoslik va tarjimashunoslik ixtisosligi bo‘yicha filologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD) ilmiy darajasini olish uchun yozilgan dissertatsiyasi himoya qilindi (2025-yil 25-dekabr).

2) G.Rixsiyeva rahbarligida Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti tayanch doktorati Rustamova Muslimaxon Ma‘rufjon qizining “Abe Koboning “Qumdagi xotin” asari tarjimasining lingvopoetik tahlili” mavzusidagi 10.00.06 – Qiyosiy adabiyotshunoslik, chog‘ishtirma tilshunoslik va tarjimashunoslik ixtisosligi bo‘yicha

filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) ilmiy darajasini olish uchun yozilgan dissertatsiyasi himoya qilindi (2026-yil 12-mart).

3) Sh. Usmanova rahbarligida Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti tadqiqotchisi Iskandarova Gulbahor Turabayevnaning "Bolalar nutqining antroposentrik tadqiqi" mavzusidagi 10.00.11 – Til nazariyasi. Amaliy va kompyuter lingvistikasi ixtisosligi bo'yicha filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) ilmiy darajasini olish uchun yozilgan dissertatsiyasi himoya qilindi (2026-yil 8-aprel).

6. Yetakchi tashkilot sifatida quyidagi dissertatsiyalarning muhokamasi o'tkazilib taqrizlar berildi:

1) Mahmudova Umida Ural qizi PhD "Raqamli diskursda zamonaviy mediamatnlarning lingvomadaniy tadqiqi (ingliz va o'zbek tillari misolida)" (13.04.2026)

2) Hakimjonov Ikromjon Toshpo'lat o'g'li (Qo'qon davlat universiteti) DSc "O'zbek tilida iqtisodiyot terminlarining metaforik shakllanishi" (18.05.2026)

3) Alimjanova Shohsanam Azamat qizi (O‘zbekiston Milliy universiteti) PhD “Ingliz va o‘zbek tillaridagi polisemantik frazeologik birliklarning semantik-stilistik xususiyatlari” (18.05.2026).

7. Quyidagi dissertatsiyalarning muhokamasi o‘tkazildi.

1) 2025-yil 25-noyabrda Tarjimashunoslik, tilshunoslik va xalqaro jurnalistika oliy maktabi va Tilshunoslik markazi hamkorligida tadqiqotchi Sapaeva Feruza Davlatovnaning “Mumtoz she’riy matnlarning qardosh tillarga tarjimasi muammolari (Maxtumquli she’rlarining o‘zbek, qoraqalpoq va ozarbayjon tillaridagi tarjimalari misolida)” nomli filologiya fanlari bo‘yicha doktorlik dissertatsiyasi muhokamasi o‘tkazildi.

2) Rasulova Kamola Patxilayevnaning “Oybek romanlari badiiyatining turkcha tarjimalarda qayta yaratilishi” Filologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD) ilmiy darajasini olish uchun yozilgan dissertatsiyasining muhokamasi o‘tkazildi.

		(I-II-III-boblar)	tarjimasida badiiy konsept transferi	Sharipov Rustam
2.	Rasulova K	2-kurs (III-bob)	“Oybek asarlari badiiyatining turkcha tarjimalarda aks etishi”	Filologiya fanlar doktori, professor Xomidov Xayrulla Xudoyorovich
3.	Mirhamidova N	2-kurs (III-bob)	Koreys va o‘zbek diskursida lisoniy diskriminatsiyaning gender xususiyatlari	Filologiya fanlar doktori, professor Usmanova Shoira Rustamovna
4.	Sodiqova Sh.	1-kurs (I-bob)	"Ingliz va o`zbek tillarida kasallik konsepti bilan bog`liq evfemizmlarning lingvomadaniy xususiyatlari"	Saidakbarova Saodat Parxadjanovna

2) 2026-yil 9-aprelda Tarjimashunoslik, tilshunoslik va xalqaro jurnalistika oliy maktabi va Tilshunoslik markazi hamkorligida Tarjimashunoslik, tilshunoslik va xalqaro jurnalistika oliy maktabi doktorant va mustaqil izlanuvchilarining bob muhokamalari o‘tkazildi:

№	F.I.Sh	Kursi	Dissertatsiya mavzusi	Ilmiy rahbar
1.	Shamsiyeva Shohistaxon Qudratullayevna	2-kurs doktorant (II-bob)	Nutqning gender xoslanishida ijtimoiy, madaniy va pragmatik omillar	Filologiya fanlar doktori, professor Usmanova Shoira Rustamovna
2.	Худайбердиева Светлана Владимировна	Mustaqil izlanuvchi (II-III- boblari)	Психолингвистические особенности речи пожилых людей	Filologiya fanlar doktori, professor Usmanova Shoira Rustamovna
3.	Altundag Mohigul Jamoliddin qizi	2-kurs (I-bob)	Said Ahmad asarlarining turkcha tarjimasida so‘z tanlash muammosi	Filologiya fanlar doktori, professor

				Xomidov Xayrulla Xudoyorovich
--	--	--	--	----------------------------------

9. Scopus bazasiga kiritilgan quyidagi maqolalar nashr qilindi:
(<https://www.scopus.com/pages/authors/60262664000>)

1) “Cross-Lingual Information Processing in Indigenous Language Archives” nomli maqola “Indian Journal of Information Sources and Services” Q1 (ISSN: 2231-6094 (P) Vol.15, No.4, 2025, pp.292-301© The Research Publication, www.trp.org.inDOI: <https://doi.org/10.51983/ijiss-2025.IJISS.15.4.33>) jurnalida nashr etildi.

2) “Philological perspectives on socio-oceanography and cross-cultural variations in marine terminology and ecological concepts” nomli maqola Q4 “International journal of Aquatic Researches and Environmental Studies”(Vol. 5(2), 2025. -pp 936-945) jurnalida nashr etildi.

Maqola havolasi: <https://injoere.com/article/73215/>.

Scopus xavolasi: <https://www.scopus.com/sourceid/21101262912>

3) “Unsupervised Learning for Discovering Language Patterns in Historical Educational Texts” nomli maqola Q4 IEEE technically sponsored 2025 second international conference on “Intelligent technologies for sustainable electric and communications systems (itech secom)” (<https://sites.google.com/psgitech.ac.in/secoms-2025>) ilmiy to‘plamida nashr etildi.

4) “Tutor Impact Analysis Using Rough Set Theory in Personalized Learning Platforms” nomli maqola Q4 IEEE technically sponsored 2025 second international conference on “Intelligent technologies for sustainable electric and communications systems (itech secom)” (<https://sites.google.com/psgitech.ac.in/secoms-2025>) ilmiy to‘plamida nashr etildi.

10. O‘R OAK ro‘yxatiga kiritilgan ilmiy jurnallarda quyidagi ilmiy maqolalar nashr qilindi:

1) “Традиции и обычаи узбекского народа” nomli maqola (“Tamaddun nuri” 1-son (76) 2026. – B. 107-110) jurnalida mashr etildi.

2) “Koreys tilida gwenchhanayo (관찰아요) iborasining qo‘llanilishida pragmatik to‘siqning yuzaga chiqishi” nomli maqola (“Tamaddun nuri” 5-son (80) 2026. – B. 56-60) jurnalida mashr etildi.

11. Quyidagi xalqaro forumlarda ishtirok etildi:

2025-yil 26-noyabrda Tilshunoslik markazi rahbari prof. Sh.Usmanova “Лингвокультурные барьеры в корейско-узбекской межкультурной

коммуникации” mavzusida ma’ruza bilan **“Enhancing the Korea–Central Asia Partnership: Shared Vision for the Future”** mavzusida xalqaro forumda ishtirok etdi.

2025-yil 17-dekabrda Tarjimashunoslik, tilshunoslik va xalqaro jurnalistika oliy maktabi va Tilshunoslik markazi hamkorligida **“IX Tarjimashunoslar forumi”**da tashkil etildi. Markaz rahbari prof. Sh.Usmanova forumda **“Lingvomadaniy to’siqlarni bartaraf etish va ularni tarjima qilish muammolari”** mavzusida ma’ruza qildi.

12. Ilmiy loyiha tayyorlash:

Jean Monnet (Erasmus) grantlari bo'yicha "Gender Studies" mavzusida ilmiy loyiha yaratilib Erasmus Websitiga yuklandi (2026-yil, 2-fevral).

13. BRM bo'yicha amalga oshirilgan ishlar:

Maqsad 5. Gender tengligiga erishish va barcha ayollar va qizlarning imkoniyatlarini kengaytirish: Gender tilshunosligi bo'yicha ilmiy maktabga rahbarlik qilinib, mazkur maktabda quyidagi ilmiy-tadqiqotlar amalga oshirilmoqda:

1) Shamsiyeva Shohistaxon Qudratullayevna "Nutqning gender xoslanishida ijtimoiy, madaniy va pragmatik omillar" mavzusida DSc dissertatsiyasi

2) Saidakbarova Saodat Parxadjanovna "Ingliz va o'zbek muloqotida kodlash va dekodlashning gender xususiyatlari" mavzusida DSc dissertatsiyasi

3) Mirxamidova Noila Mirzakarim qizi "Koreys va o'zbek diskursida lisoniy diskriminatsiyaning gender xususiyatlari" mavzusida PhD dissertatsiyasi

4) Xudayberdiyeva Svetlana Vladimirovna "Психолингвистические особенности речи пожилых людей" PhD dissertatsiyasi

5) Sadoqat Ergasheva Mudodovna "Noverbal muloqotda hissiyotlar ifodalanishining genderga xos kognitiv-pragmatik xususiyatlari" PhD dissertatsiyasi

6) Baxtiyorova Feruza Xurshidbek qizi "Ingliz va o'zbek maishiy diskursida gender strategiyalarning qo'llanilishi" PhD dissertatsiyasi.

Maqsad 13. Iqlim o'zgarishi va uning oqibatlariga qarshi kurashish bo'yicha shoshilinch chora-tadbirlar ko'rish: Tilshunoslik markazi rahbari prof. Sh.Usmanova tomonidan "**Toshkent havosini yaxshilashda Xitoy tajribasi qo'l keladimi?**" nomli maqola 21asr.uz saytida e'lon qilindi.

Maqsad 14. Barqaror rivojlanish uchun okeanlar, dengizlar va dengiz resurslarini saqlash va ulardan samarali foydalanish: "Philological perspectives on socio-oceanography and cross-cultural variations in marine terminology and ecological concepts" nomli maqola Q4 "International journal of Aquatic Researches and Environmental Studies"(Vol. 5(2), 2025. -pp 936-945) jurnalida nashr etildi.

Maqola havolasi: <https://injoere.com/article/73215/>.

Scopus xavolasi: <https://www.scopus.com/sourceid/21101262912>

14. Malakaviy imtihon dasturi ishlab chiqish va malakaviy imtihonlarni o'tkazish

1) Markaz rahbari Sh. Usmanova tomonidan 10.00.06 – "Qiyosiy adabiyotshunoslik, chog'ishtirma tilshunoslik va tarjimashunoslik" ixtisosligi bo'yicha malakaviy imtihon dasturi ishlab chiqildi.

2) Markaz a'zolari tomonidan ixtisoslik fanlaridan malakaviy imtihon lar o'tkazildi.

3) Markaz a'zolari tomonidan mustaqil izlanuvchilikka qabul suhbatlari o'tkazildi.

15. Taqdirlanish:

1) Markaz rahbari Sh. Usmanova Turon Fanlar Akademiyasi Akademigi ilmiy unvoni bilan taqdirlandi.

2) Markaz rahbari Sh. Usmanova O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar vaziri tomonidan “Ko‘p yillik samarali mehnati hamda o‘z xizmat vazifasiga bo‘lgan sadoqati uchun” faxriy yorliq bilan taqdirlandi.

Tilshunoslik markazi rahbari:

f.f.d., prof. Sh.R. Usmanova

**Tarjimashunoslik, tilshunoslik va
xalqaro jurnalistika oliy maktabi rahbari:**

DSc, dots. S.T.Mustafayeva